

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3460

Vragen van **Jasper van Dijk** (SP) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *Russische bedrijven die de oorlog financieren en tevens actief zijn in Europa* (ingezonden 10 augustus 2023).

Antwoord van Minister **Hoekstra** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 28 augustus 2023).

Vraag 1

Wat is uw oordeel over het bericht «Russische bedrijven financieren een-op-een de oorlog in Oekraïne»?¹

Antwoord 1

De aanpak van financiële- en goederenstromen die gebruikt kunnen worden voor de oorlogsvoering is prioriteit om de druk op Rusland verder te verhogen. Het is echter niet aan het kabinet om berichtgeving van een recensie te voorzien.

Vraag 2

Klopt het dat genoemde multinationals, namelijk Novatek, Rusal en Pik Group, huursoldaten werven die bij de Russische invasie in Oekraïne worden ingezet?

Antwoord 2

Op basis van de huidige informatie is dat niet te verifiëren door het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Vraag 3, 4, 5 en 6

Klopt het dat deze bedrijven niet onder de Europese sancties vallen? Hoe kan dit?

Klopt het dat deze bedrijven dochterondernemingen hebben die in Nederland zijn gevestigd?

¹ Trouw, 7 augustus 2023, «Russische bedrijven financieren een-op-een de oorlog in Oekraïne» (<https://www.trouw.nl/buitenland/russische-bedrijven-financieren-een-op-een-de-oorlog-in-oekraïne~b80dede30/#:~:text=Russische%20bedrijven%20financieren%20een%20Dop-%20Deen%20de%20oorlog%20in%20Oekra%C3%AFne,-Russische%20gevangenen-%20staan&text=Ze%20mogen%20nog%20zakendoen%20met,namens%20Rusland-%20vechten%20in%20Oekra%C3%AFne.>)

Gaat u alsnog maatregelen nemen tegen de in Nederland gevestigde bedrijven, zoals het confisqueren van hun bezittingen? Zo nee, waarom niet? Gaat u in Europees verband pleiten voor sancties jegens deze bedrijven? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3, 4, 5 en 6

Het klopt dat de betreffende bedrijven momenteel niet op een sanctielijst van de EU staan.² Het kabinet kan verder niet ingaan op casuïstiek aangaande specifieke bedrijven. Nederland blijft zich echter onverminderd inzetten om de druk op Rusland – waar mogelijk – verder op te voeren. Voor het kabinet liggen alle opties op tafel. Bij besluitvorming gelden uiteraard de algemene uitgangspunten van EU-eenheid, leveringszekerheid en juridische houdbaarheid. Het kabinet doet echter geen uitlatingen over specifieke nieuwe sancties. Dit ondermijnt mogelijk de effectiviteit van dergelijke maatregelen gelet op onder andere het verrassingseffect.

Binnen de Nederlandse rechtsstaat is confiscatie mogelijk op basis van een strafvorderlijke titel. Confiscatie kan plaatsvinden na een veroordeling voor een strafbaar feit en voor zover de goederen en financiële tegoeden door middel van of uit de opbrengst van een strafbaar feit zijn verkregen, bij het begaan van het strafbare feit behulpzaam zijn geweest of met betrekking tot de goederen en financiële tegoeden zijn begaan. Het is aan de rechter om in individuele gevallen te bepalen of hiervan sprake is en tot confiscatie moet worden overgegaan.

Vraag 7

Waarom komen er telkens berichten naar buiten over Russische bedrijven en oligarchen die nog altijd zaken kunnen doen in Europa, ondanks grote woorden over sancties?

Antwoord 7

Met sancties steunen we Oekraïne door de Russische oorlogscapaciteit technisch en financieel te raken. Daarnaast laten we zien dat NL, de EU en internationale partners pal staan voor het internationaal recht. De EU heeft vergaande maatregelen genomen die een grote impact hebben op de Russische oorlogscapaciteit en zal daarmee doorgaan om de effectiviteit te blijven verbeteren. Nederland blijft hierin een onverminderde voortrekkersrol spelen om – waar mogelijk – de druk verder op te voeren, inclusief door het toevoegen van personen en bedrijven aan de sanctielijst. Vanzelfsprekend geldt dat voor het plaatsen van personen op de EU-sanctielijsten dient te worden voldaan aan de desbetreffende listingscriteria, uitgangspunten van EU-eenheid en doelstellingen van de sancties.

² Zie voor de meest actuele stand van zaken omtrent EU-sancties de website www.sanctions-map.eu.